

רבי אלעזר והחברים פנו לאותו אדם ואמרו לו אל תירא שאתה צדיק והקב"ה עושה לך נס

שִׁמְעוּ ר' אֶלְעָזָר וְחִבְרִיָּא וְקָמוּ לְגַבִּיָּה שמעו אותו רבי אלעזר והחברים וקמו לקראתו. **חָמוּ יְתִיָּה דְהָוָה יְתִיב תְּחֹת הַהוּא אֵילָנָא וְאֶתְקִיפוּ בֵּיהּ וּנְטְלוּ יְתִיָּה לְגַבִּיָּהוּן** ראו אותו שהוא יושב תחת אותו האילן החזיקו בו ולקחו אותו אצלם. **אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, (לֹא תִדְחַל) וְכַפָּה קְשׁוּט, דְּאֵי לֹא וְכַפָּה אַנְתָּ, לָא יִרְחִישׁ לָךְ קְדִישָׁא בְּרִידָה הוּא נִיסָא רַבְרָבָא כְּמָה דְעֵבֵד** אמר לו רבי אלעזר אל תירא כי אתה צדיק אמת ואם לא היית צדיק באמת לא היה עושה איתך הקב"ה נס גדול כמו שעשה. **בְּקַדְמֵיתָא טוּל אַרְנָקִי דִילָךְ וְתִיזִיל וְתַחְמִי מָה דְעֵבִיד קְדִישָׁא בְּרִידָה הוּא בְּגִינְךָ** תחילה טול את הארנק שלך ואח"כ לך אל הסלע ההוא ותראה מה עשה הקב"ה בשבילך.

היהודי ראה שעשה הקב"ה ניסים שהרג הנחש את הגוי והארנק חזר אליו **אָזַל בְּהַדְיָיהוּ וְחָמָא הַהוּא גּוֹי מִית וְחֹיָא הָוָה עֵבִיד בֵּיהּ נוֹקְמִין וְהָוָה כְּרִידָה עַל קַדְלֵיהּ** הלך איתם וראה את אותו הגוי מת והנחש עושה בו נקמות והוא כרוך על צוארו. **אֲשֶׁתַּטַּח הַהוּא יוֹדָאי בְּעַפְרָא וְאוּדֵי וְשִׁבַּח לְמַאֲרֵי עֲלָמָא** השתטח אותו יהודי בעפר והודה ושיבח להקב"ה **וְקָם וּנְשִׁיק יְדוּי דְרַבִּי אֶלְעָזָר וְחִבְרִיָּא**. **אָמַר לוֹן הַשְׁתָּא יְדַעְנָא דְקְדִישָׁא בְּרִידָה הוּא**

אַרְחִישׁ נִסָּא דָּא בְּגִינְיֵיכוּ אח"כ קם ונישק ידיהם של רבי אלעזר והחברים

ואמר להם עכשיו אני יודע שהקב"ה לא עשה לי את הנס הזה אלא בזכותכם.

רבי אלעזר התפלל והאדם נרפא ממכותיו של הגוי

אַבְל רַבְּנֵן, עַל אַבָּא וְאִימָא סָבִין דְּאִית לִי בְּכִינָא וְעַל

מְסַפְנָא דִּיהִיב לִי צְרוּרָא אבל חכמים, על אבא ואמא הזקנים

שיש לי אני מצטער ובוכה ועל העני שנתן לי צרור דינרים בעבור חתונת ביתו. **פְּתַח**

הָאֲרַנְקִי וְאַחְמִי לֹזֵן צְרוּרָא וְכֵן אַחְמִי לֹזֵן מָחָא דְעֵבֵד

לִי הֵהוּא גֹוִי פתח את הארנק והראה להם את צרור הדינרים של העני וגם הראה

להם את החבורה שנעשתה לו מההכאה שהיכה אותו הגוי. **צִלִּי רַבִּי אֱלֻעֶזֶר**

עֲלִיָּה וְאַתְּסִי התפלל עליו רבי אלעזר והתרפא.

הנחש עשה שליחותו ונקמתו בגוי ורבי אלעזר גזר עליו שיסתתר ולא יזיק

לבריות

קָרִיבוּ לְגִבְיָה דְּהוּא גֹוִי כְּמִלְקַדְמִין, וְחִמוּ הֵהוּא חוּיָא

דְּהוּא עֵבֵד פְּדַבְּקַדְמִיתָא התקרבו לאותו הגוי כבתחילה וראו

שהנחש עדין עושה בו נקמות כבראשונה. **אָמַר רַבִּי אֱלֻעֶזֶר, חוּיָא כָּל**

מָה דְעַבְדַּת יָאוּת עַבְדַּת. וְתוּ דְאַחְמִית חִילְדֵי וְגִבּוֹרְתָךְ

בִּיָּה, וְעַבְדַּת בִּיָּה נוֹקְמִין סְנִיאיִן אמר רבי אלעזר, נחש כל מה שעשית

טוב עשית ועוד שהראית כוחך וגבורתך בגוי הזה ועשית בו נקמות גדולות. **וְהָא**

חִמִּינֵן תְּלַת זְמַנִּין וְאַחְמִית כָּל מָה דְעַבְדַּת וכבר ראינו שלש

הלימוד היומיו

פעמים והראית לנו כל מה שעשית. **מִכָּאן וּלְהֵלָאָה זֵיל וְאֵתְטָמֵר בְּמַעֲרַתְךָ, וְגִזְרָנָא עֲלֶיךָ דְּלֹא תִנְזִיק לְבְרִייתָא דְעֵלְמָא** מכאן ואילך לך ותסתתר במערה שלך ואני גוזר עליך שלא תזיק לבריות לעולם. **אֵתְפָּרֵשׁ הַהוּא חוּיָא וְכַפָּי רִישֵׁיהּ וְאִזְל לֵיהּ** נפרד אותו הנחש מהגוי וכופף ראשו והלך לו.

רבי אלעזר ממשיך בנילויים ומצווה על בעל התשובה להחזיר ארנק של זהב שנגנב מיהודי ע"י הגוי

אָמַר רַבִּי אֱלֵעָזָר לְהַהוּא יוּדָאי, טוּל עֲדָאָה דְשִׁנְאָךְ אמר

רבי אלעזר לאותו יהודי טול את השלל של שונאך. **דְּהָא כִּיסָא**

דְּדַהֲבָא אֵית לֵיהּ לְגַבִּיָּה דְשָׁבַק לֵיהּ בְּרִיָּה דְהַהוּא גּוֹי

לְאָבוּי כי שי לו ארנק של זהב אצלו שהניח אצלו בנו של אותו הגוי, **וְלֹא**

תִּיטוּל מְדִילֵיהּ כְּלוּם ואל תיטול משלו כלום. **וְזִיל לְגַבִּיָּה גְבָרָא**

דְּדוּךְ פְּלִין, וְתִשְׁבַּח דְּמִיתָא אֲתַתִּיהּ ולך אצל אדם המתגורר במקום

פלוני ותמצא שמתה אשתו. **זֵיל לְגַבִּיָּה וְהָב לֵיהּ כִּיסָא דְדִינְרִין**

דָּא לך אליו ותן לו את כיס הדינרים הזה **בְּגִין דְּהַהוּא גְבָרָא אֵית לֵיהּ**

בְּרָא חָד וְשִׁמְעוֹן שְׁמִיהּ לפי שאותו אדם יש לו בן אחד ושמו שמעון **וְהוּא**

אִזְיל בְּסַחֲרָתָא עַל יַמָּא וְאַנּוּן בְּאַרְבָּא בְּרִיָּה דְהָאֵי גּוֹי

גָּנַב לֵיהּ הָאֵי כִּיסָא, וְיַהֲב לֵיהּ לְהַהוּא רְשָׁע ושמעון זה הפליג

בים ללכת לעשות מסחר וכשהיו בספינה בנו של אותו הגוי גנב את הכיס דינרים הזה ממנו

וּנְתַן אוֹתוֹ לֵאבוּיוֹ. וְאֵימָא לְהֵהוּא יוֹדְאֵי דִּי־סְלִיק פִּי־סָא דָּא
 לְבַרְיָהּ, דְּלַעְנָל יִיתֵי לְגַבְיָהּ, וְיִזְדִּי לְקוֹדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא
 דְּאַחֲזֵר אַבְיֵדְתָּא לְמַאֲרִיָּהּ וְתֵאמֵר לְאוֹתוֹ יְהוּדֵי אַבְיֵי שֶׁל שְׁמַעוֹן שִׁישְׁמוֹר
 לְבַנּוֹ אֶת הָאֲרַנֶּק הַזֶּה כִּי בִקְרוֹב יָבֵא אֶצְלוֹ הַבֶּן שְׁלוֹ וְיִוְדָה לְקַבֵּ"ה שֶׁהַחֲזִיר אַבְיֵדָה לְבַעֲלִיָּהּ.
 וְכֵן עָבִיד, נָטַל פִּי־סָא וְסָגִיד קָמִיָּה דְרַבִּי אֶלְעָזָר וְנָשִׂיק
 יְדָוֵי וְכֵן עָשָׂה אוֹתוֹ בַּעַל תְּשׁוּבָה שֶׁלְקַח אֶת הָאֲרַנֶּק אִיתּוֹ וְלֵאחֲרָיִךְ שֶׁנִּפְרַד מֵרַבִּי אֶלְעָזָר
 וְהַחֲבָרִים וְנִישֶׁק יְדֵיהֶם הֵלֵךְ לְמִקּוֹם פְּלוּנֵי וְהַחֲזִיר הָאֲבִידָה לֵאבוּיוֹ שֶׁל שְׁמַעוֹן, תְּוֹהוּ
 חֲבַרְיָא תְּמַחוּ הַחֲבָרִים עַל הַגִּילּוּיִים שֶׁגִּילָה רַבִּי אֶלְעָזָר.

רוח הקודש דיברה מפיו של רבי אלעזר

אָמַר רַבִּי אַבָּא, בְּכָל אוֹרְחָא דָּא אִיהוּ תְּוֹהָא בְּכָל מָה
 דְּחַמִּינָן בָּדָּהּ. וְהַשְׁתָּא אִיהוּ תְּוֹהָא עַל תְּוֹהָא,
 מָהוּ דִּין אָמַר רַבִּי אַבָּא לְרַבִּי אֶלְעָזָר, בְּכָל הַדֶּרֶךְ תְּמַחֲנוּ בְּכָל מַה שֶׁרְאִינוּ בָּךְ וְעַכְשֵׁי
 הוּא כְּבַר תְּמִיּהָה עַל תְּמִיּהָה מַהוּ זֶה שֶׁהִכַּל אֶתְּהָ יוֹדַע כֵּאִילוֹ הָעוֹלָם כּוֹלוֹ פְּרוּס לְנֶגֶד עֵינֶיךָ.
 אָמַר לְהוֹ, מְלָה דָּא, לֹא בְּסִימְנָא אִיהִי, וְלֹא
 בְּחַכְמָתָא. אֶלָּא רוּחָא דִּילֵי אִסְתָּכַל וְאַנָּא חַמִּינָא
 בְּאִילוֹ בְּעִינָא חַמִּינָא. [קא] אָמַר לְהֵם רַבִּי אֶלְעָזָר, דְּבַר זֶה לֹא בְּסִימָן אֲנִי יוֹדַע

אור הרשב"י

באפסי ארץ מפני שהם רוחניים במקצת,
 ולכך נשאלים בהם, ומה שאינם צודקים
 בקצת הוא מפני שממש הם מכובין בבני

[קא] טעם הענין כי הנשמה ראויה היא לדעת
 כל מה שיהיה במציאות, ואל תתמה על
 הנשמה, אלא אפילו השדים יודעים הנעשה

הלימוד היומיומי